

**ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО
ФАКУЛЬТЕТ ДОШКІЛЬНОЇ, ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ І МИСТЕЦТВ
КАФЕДРА МУЗИКОЗНАВСТВА, ІНСТРУМЕНТАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ
ТА ХОРЕОГРАФІЇ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Вінницького державного
педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського

_____ доц. Лазаренко Н.І.
« ____ » _____ 2018 р.

ПРОГРАМА

**ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ З ХОРЕОГРАФІЇ
ДЛЯ ВСТУПНИКІВ НА ОСНОВІ
ОКР МОЛОДШОГО СПЕЦІАЛІСТА
ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ОС БАКАЛАВРА
ГАЛУЗІ ЗНАНЬ 02 КУЛЬТУРА І МИСТЕЦТВО
ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 024 ХОРЕОГРАФІЯ**

РОЗГЛЯНУТО і СХВАЛЕНО
на засіданні Вченої ради
Вінницького державного
педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського
Протокол № ____ від « ____ » _____ 2018 р.

Голова фахової атестаційної комісії

доц. Л.М. Онофрійчук

Вінниця – 2018

РОЗРОБНИКИ: *Черкашина О.В.* – кандидат мистецтвознавства, старший викладач кафедри музикознавства, інструментальної підготовки та хореографії Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського
Кондюк А.С. – доцент кафедри музикознавства, інструментальної підготовки та хореографії Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, заслужений артист України

РЕЦЕНЗЕНТИ: *Мозгальова Н.Г.* – доктор педагогічних наук, професор кафедри музикознавства, інструментальної підготовки та хореографії Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського

Програма затверджена на засіданні кафедри музикознавства, інструментальної підготовки та хореографії Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, протокол № ____ від « ____ » _____ 2018 р.

© _____, 2018 рік

© _____, 2018 рік

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма вступного випробування з хореографії орієнтована на осіб з ОКР молодшого спеціаліста (випускники хореографічних училищ, коледжів і училищ культури та мистецтв, хореографічних відділень шкіл мистецтв та ліцеїв) і передбачає визначення сформованості теоретичних знань та практично зорієнтованих умінь, творчих здібностей та виконавських можливостей у галузі хореографічного мистецтва.

Метою вступного випробування є виявлення рівня практичних умінь з хореографічних дисциплін, відбір хореографічно та фізично підготовленої, творчо обдарованої, талановитої молоді здібної до навчання. Для досягнення мети передбачається виявлення рівня хореографічної підготовки абітурієнтів, їх виконавчої майстерності, творчих та артистичних здібностей.

Завданням вступного випробування з хореографії є перевірка у абітурієнтів рівня хореографічної підготовки, творчих здібностей, відчуття музики та образу.

Програма вступного випробування складається з трьох розділів і передбачає:

- демонстрацію абітурієнтом своїх творчих здібностей;
- виконання танцювального етюду до 1-1,5 хвилин;
- співбесіди, що включає в себе перевірку знань, володіння професійним понятійним апаратом й професійними компетенціями ми (подається перелік теоретичних питань).

Результати вступного випробування для вступників, які вступають на основі ОКР молодшого спеціаліста, оцінюються за 100-бальною шкалою (від 100 до 200).

На випробування з фаху абітурієнт обов'язково повинен мати: бейджик на булавці з номером; тренувальну форму; м'яке та жорстке танцювальне взуття; музичний матеріал (ноти, фонограму) для забезпечення музичного супроводу, який необхідний для танцювального етюду, підготовленого абітурієнтом.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

ПЕРШИЙ РОЗДІЛ

Елементи екзерсису біля станка

Зміст програми вступного випробування включає демонстрацію абітурієнтом своїх виконавських умінь та навичок з хореографії.

На вступному випробуванні під час виконання елементів класичного танцю вступник повинен:

1. Виконати такі творчі завдання:

- постановки корпусу, основні позиції ніг, рук;
- переведення рук з позиції в позицію;
- виконання елементарних рухів екзерсису біля станка;
- маленькі кидки /battementtendujete/;
- напівприсідання й повне присідання / grand plie/;
- вправи на розвиток рухливості стопи /battement tendu/;
- елементи віртуозної техніки (індивідуально).

2. Продемонструвати виконавські уміння та навички з різновиду хореографічного мистецтва:

- *класична хореографія*: виконання екзерсису біля станка, вправ на середині зали, стрибків та обертів, елементів віртуозної техніки; виконавські уміння та навички базових рухів танцю контемпорарі (виконання вправ на середині залу);
- *бальна хореографія*: виконання окремих рухів та невеличких композицій з європейської та латиноамериканської програми, елементів віртуозної техніки);
- *сучасна хореографія*: виконання рухів, вправ на середині зали джазового танцю, танцю модерн, contemporary, популярних стилів; продемонструвати вміння та навички виконання базових рухів класичного танцю;
- *народна хореографія*: виконання вправ біля станка, комбінацій на середині зали на основі хореографічної лексики танців народів світу; елементів

віртуозної техніки; виконавські професійні уміння та навички з класичного танцю (виконання вправ біля станка, на середині зали);

3. Вміти повторити за екзаменатором такі рухи класичного екзерсису біля станка та середині зали:

- demi-plie , grand plie;
- battement tendu;
- battement tendu jete ;
- rond de jambe par terre en dehor та en dedan;
- battement fondu;
- battement releve lent;
- grand battement jete з V позиції вперед, убік, назад;
- temps leve saute.

ДРУГИЙ РОЗДІЛ

Вимоги до практичного показу танцювального етюду

Тривалість етюду 1-1,5 хв. При необхідності для показу танцювального етюду на іспит може бути допущений партнер або партнерка абітурієнта, але не більше однієї особи. При перевищенні ліміту часу показ танцювального етюду буде припинятися.

Показ танцювального етюду

Творче завдання: створення та виконання танцювального етюду на розкриття певного образу на запропоновану членами предметної комісії тему (або визначену абітурієнтом тему, підготовлену заздалегідь, використовуючи будь-яку танцювальну лексику – класичний, сучасний чи бальний танці з особистого репертуару), у якому він повинен продемонструвати свою виконавську майстерність та рівень хореографічного та образного мислення. Вибір музичного супроводу та хореографічного тексту (лексики) повністю залежить від абітурієнта. Танцювальний етюд повинен мати закінчену музично-хореографічну форму (експозицію, зав'язку, розвиток дії, кульмінацію та розв'язку).

Зміст творчого завдання може бути різноманітним:

- танцювальна імпровізація на народну або сучасну музику;
- уміння передавати музику й зміст образу рухом;
- зміна характеру музики (ритм, темп, динаміка, тощо);
- акторські завдання;
- класичний танець;
- історико-побутовий танець;
- менует, гавот, вальс, полька, кадрили, мазурка та ін.;
- бальний танець, який включає в себе традиційні європейські бальні танці (вальс віденський, англійський класичний вальс, танго, повільний та швидкий фокстрот та ін.);
- латиноамериканські танці (самба, румба, ча-ча-ча, пасодобль, джайв), сучасний танець-модерн, джаз, степ та інші.

ТРЕТІЙ РОЗДІЛ

Загальні питання з хореографії

1. Робота над репертуаром хореографічного колективу.
2. Стилi та напрямки сучасного хореографічного мистецтва
3. Танець – вид мистецтва
4. Балетмейстер – характеристика, завдання та обв'язки діяльності.
5. Класичний танець – історія становлення та розвитку, характеристика і стилістичні особливості.
6. Педагог в хореографічному класі.
7. Історико-побутовий танець – історія становлення та розвитку, характеристика.
8. Навчально-тренувальна робота керівника хореографічного колективу.
9. Концертмейстер хореографічного колективу.
- 10.Збір хореографічного фольклорного матеріалу
- 11.Педагогічні прийоми та методи роботи при проведенні уроку з хореографії.
- 12.Робота керівника хореографічного колективу з виконавцями хореографічних номерів.
- 13.Методика виконання рухів тренажу класичного танцю.
- 14.Відомі діячі хореографії – теоретики та практики класичного танцю.
- 15.Лібрето хореографічного твору.
- 16.Робота з батьками в хореографічному колективі.
- 17.Історія створення балету «Спартак» (композитор А. Хачатурян).
- 18.Фокін М., його творча діяльність.
- 19.Будова та обладнання сценічного майданчика.
- 20.Традиційний одяг Центральної України, Наддніпрянщини, Волині, Полісся та інших регіонів.
- 21.Малюнок танцю.
- 22.Характеристика історико-побутових танців епохи Середньовіччя.
- 23.Основні вимоги і принципи класичного танцю

- 24.Методика виконання поз класичного танцю.
- 25.Характеристика історико-побутових танців епохи Відродження.
- 26.Тренаж сучасного танцю – мета та завдання.
- 27.Театральні установи, де застосовується праця балетмейстера-постановника.
- 28.Ваганова А. і її вклад у формування методики викладання класичного танцю.
- 29.Термінологія класичного танцю.
- 30.Художнє оформлення хореографічного номеру.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Вступне випробування оцінюється за 100-бальною шкалою (від 100 до 200)

100 балів							
25 балів		25 балів		25 балів		25 балів	
Фізичні дані		Технічна вправність		Артистизм		Музикальність	
Досконала готовність кістково-м'язового апарату до занять хореографією за загальноприйнятими критеріями: висока гнучкість хребта; абсолютна розгорнутість тазостегнового, колінного, гомілковостопного суглобів; висока м'язкість ахіллового сухожилля; танцювальний крок в діапазоні 160–180 ⁰ ; високий стрибок з ознаками балону.	25	Відмінна координація, м'язова та зорова пам'ять, що забезпечує досконале вміння сприймати та виконувати запропонований матеріал. Досконале володіння технікою виконання запропонованих вправ відповідно до виду хореографічного мистецтва.	25	Високий рівень володіння навичками акторської гри, яскраво виражені здібності до створення хореографічного художнього образу.	25	Розвинений музичний смак, орієнтація в стилістичних особливостях музики, тонке відчуття характеру, змісту, метро ритмічної структури музичного фрагменту. Досконале вміння їх втілити засобами хореографії.	25
Високий рівень готовності кістково-м'язового апарату до занять хореографією за загальноприйнятими критеріями: висока гнучкість хребта; абсолютна розгорнутість одного (двох) з перелічених суглобів (тазостегнового, колінного, гомілковостопного); висока м'язкість ахіллового сухожилля; танцювальний крок в діапазоні 130–160 ⁰ ; високий стрибок.	24 - 20	Розвинена координація, м'язова та зорова пам'ять, що забезпечує високий рівень вміння сприймати та виконувати запропонований матеріал. Високий рівень володіння технікою виконання запропонованих вправ відповідно до виду хореографічного мистецтва.	24 - 20	Яскрава артистичність виконання, відмінні здібності до створення різноманітних за характером хореографічних образів.	24 - 20	Вміння сприймати характер, зміст, метро ритмічну структуру музичного фрагменту і високий рівень вміння їх втілення засобами хореографії.	24 - 20
Достатній рівень готовності кістковом'язового апарату до занять хореографією за загальноприйнятими критеріями: достатня гнучкість хребта; добра розгорнутість одного (двох) з перелічених суглобів (тазостегнового, колінного, гомілковостопного); достатня м'язкість ахіллового сухожилля; танцювальний крок в діапазоні 90–130 ⁰ ; середній стрибок або вибірковий рівень по окремим критеріям від	19 - 15	Розвинена координація, достатня м'язова та зорова пам'ять, що дають змогу якісно, але вибірково сприймати та виконувати запропонований матеріал. Добрий рівень володіння технікою виконання запропонованих вправ відповідно до виду хореографічного мистецтва.	19 - 15	Артистичність, емоційність виконання акторських завдань в межах певного амплуа.	19 - 15	Вміння сприймати характер, метроритмічну структуру музичного фрагменту, але обмеженість у хореографічних засобах їх відтворення.	19 - 15

достатнього до високого.							
Задовільний рівень готовності кістковом'язового апарату до занять хореографією за загальноприйнятими критеріями: посередня гнучкість хребта; посередня розгорнутість одного (двох) з перелічених суглобів (тазостегнового, колінного, гомілковостопного); обмежена м'якість ахіллового сухожилля; танцювальний крок в діапазоні 60 – 90 ⁰ ; посередній стрибок або вибірковий рівень по окремим критеріям від задовільного до достатнього.	14 - 10	Достатній рівень розвитку координації, м'язової та зорової пам'яті, що дають змогу вибірково і задовільно сприймати та виконувати запропонований матеріал. Задовільний рівень володіння технікою виконання запропонованих вправ відповідно до виду хореографічного мистецтва.	14 - 10	Обмежені акторські здібності, недостатня емоційність виконання запропонованого хореографічного матеріалу.	14 - 10	Посередні здібності до сприйняття характеру, метро ритмічної структури музики, її змісту.	14 - 10
Недостатній рівень готовності кістковом'язового апарату до занять хореографією за загальноприйнятими критеріями: негнучкість (застиглість) хребта; відсутність розгорнутості в одному з перелічених суглобів (тазостегнового, колінного, гомілковостопного); застиглість (нерухливість) ахіллового сухожилля; обмеженість танцювального кроку до 60 ⁰ ; відсутність стрибка або вибірковий рівень по окремим критеріям від недостатнього до задовільного.	9 - 5	Недостатній рівень розвитку координації, обмеженість м'язової та зорової пам'яті, що ускладнюють сприймання та подальше виконання запропонованого матеріалу. Незадовільний рівень володіння технікою виконання запропонованих вправ відповідно до виду хореографічного мистецтва.	9 - 5	Відсутність акторських здібностей, одноманітність різних за характером танцювальних фрагментів.	9 - 5	Невідповідність між манерою виконання та запропонованим музичним фрагментом.	9 - 5
Повна відсутність фізичних даних відповідно до загальноприйнятих критеріїв.	4 - 0	Відсутність координації, м'язової та зорової пам'яті, нездатність сприймати та виконувати запропонований матеріал. Абітурієнт не володіє технікою виконання запропонованих вправ відповідно до виду хореографічного мистецтва.	4 - 0	Механічність, відсутність емоційного забарвлення при виконанні хореографічних вправ.	4 - 0	Відсутність музичного слуху, відчуття метро ритмічної структури.	4 - 0

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

Методика роботи з хореографічним колективом

1. Бондаренко Л. Методика хореографічної роботи в школі / Л. Бондаренко. – Київ: Музична Україна, 1974. – 240 с.
2. Голдрич О. С. Методика викладання хореографії / О. С. Голдрич. – Львів: Сполом, 2006. – 84 с.
3. Голдрич О. С. Хореографія : Посібник з основ хореографічного мистецтва та композиції танцю / О. С. Голдрич. – Вид. друге, доповнене. – Львів: СПОЛОМ, 2006. – 172 с.
4. Голдрич О. С. Методика роботи з хореографічним колективом : Посібник для студентів-хореографів навчальних закладів України I-II рівнів акредитації (видання друге, виправлене та доповнене) / О. С. Голдрич. – Львів: Сполом, 2007. – 72 с.
5. Дереворіз О. Танцювальний гурток / О. Дереворіз. – Тернопіль-Харків: Вид-во «Ранок», 2009. – 80 с.
6. Тараканова А. П. Танцюйте з нами : Навчально-методичний посібник для вчителів хореографії (1-4 кл.) і керівників хореографічних гуртків (початковий рівень загальноосвітніх і позашкільних навчальних закладів / А. П.Тараканова. – Вінниця: Нова книга, 2010. – 160с.

Композиція і постановка танцю

1. Загайкевич М. П. Драматургія балету / М. П. Загайкевич. – Київ: Наукова думка, 1978. – 257 с.
2. Захаров Р. Записки балетмейстера / Р. Захаров. – М.: Искусство, 1976. – 351с.
3. Захаров Р. Искусство балетмейстера / Захаров Р. – М.: Искусство, 1954. – 428 с.
4. Захаров Р. Сочинение танца : Страницы педагогического опыта / Р. Захаров. – М.: Искусство, 1983. – 224 с.
5. Кривохижа А. М. Гармонія танцю : Навчально-методичний посібник з викладання курсу / А. М. Кривохижа. – Кіровоград, 2006. – 88 с.
6. Сирнов И. В. Искусство балетмейстера : Учебное пособие для студентов культурно просветительских факультетов вузов культуры и искусств / И. В. Сирнов. – М.: Просвещение, 1986. – 192 с.
7. Чмиль В. А. Композиция и постановка танца (на базе основной общеобразовательной школы) / В. А. Чмиль. – Киев, 1991 – 37 с.
8. Ястребов Ю. Балетмейстер в театре оперетты : Метод. Пособие / Ю. Ястребов. – М.: Искусство, 1981. – 103 с.

Історико-побутовий танець

1. Васильева Е. Танец / Васильева Е. – М.: Искусство, 1968. – 246 с.
2. Васильева-Рождественская М. В. Историко-бытовой танец : Учебное пособие / М. В. Васильева-Рождественская. – 2-е изд., пересмотренное. – М.: Искусство, 1987. – 382 с.

3. Воронина И. Историко-бытовой танец: Учебное пособие / И. Воронина. – М.: Искусство, 1980. – 128 с.

Бальный танец (Спортивный танец)

1. Азбука танцев / Авт. – Сост. Е.В. Динниц, Д. А. Єрмаков, О. В. Иванникова. – М.: ООО "Издательство АСТ"; Донецк : Сталкер, 2004. – 286 с.
2. Борисова Н. Хочу на бал / Борисова Н. – М.: ИД «Век Информации», 2008 – 144 с.
3. Браиловская Л.В. Самоучитель по танцам: вальс, танго, самба / Л. В. Браиловская // Серия "Жизнь удалась". – Ростов-на-Дону : Феникс, 2005. – 160 с .
4. Ги Дени, Люк Дассвиль. Все танцы. – Киев : Музична Україна, 1983. – 340 с.
5. Згурський А. Методика викладання бальних танців у школі / А. Згурський. – Київ : Музична Україна, 1978. – 112 с.
6. Латиноамериканские танцы: Румба и ча-ча-ча / Авт. – Сост. О.В. Иванникова. – М.: ООО "Издательство АСТ"; Донецк : Сталкер, 2003. – 61 с.
7. Классические танцы. Танго и медленный вальс / Авт. – Сост. О.В. Иванников. – М.: ООО "Издательство АСТ"; Донецк : Сталкер, 2003. – 74 с.
8. Мищенко В. А., Тимошенко О. А Спортивные бальные танцы для начинающих / В. А. Мищенко, О. А. Тимошенко. – Харьков : Синтес, 2003 – 192 с.
9. Танцуйте с нами. Бальные и массовые танцы для детей школьного возраста / Сост. Л. А. Бондаренко. – Киев : Музична Україна, 1988. – 238 с.

Історія хореографії

1. Бахрушин Ю. А. История русского балета : Учебное пособие для ин-тов культуры, театр., хореогр., и культ.-просвет. училищ. / Ю. А. Бахрушин. – Изд. 3-е – М.: Просвещение, 1977. – 287 с.
2. Блок Л. Д. Классический танец: История и современность / Л. Д. Блок. – М.: Искусство, 1987. – 556 с.
3. Демидов А.П. "Лебединое озеро" / А.П. Демидов. – М.: Искусство, 1985. – 366 с.
4. Демків Д. Ярослав Чуперчук: феномен гуцульської хореографії : Нарис, Спогади, Фотоматеріали / Д. Демків. – Коломия : Вік, 2001. – 168 с.
5. Житомирський Д. Балети Чайковського / Д. Житомирський. – М.: Государственное музыкальное издательство, 1957. – 120 с.
6. Константинова М. Спящая красавица / М. Константинова. – М.: Искусство, 1990. – 239 с.
7. Красовская В. Русский балетный театр начала XX века. 2. Танцовщики. – Ленинград : Искусство, 1972. – 456 с.
8. Красовская В. Русский балетный театр от возникновения до середины XIX века / В. Красовская. – М.: Искусство, 1958. – 309 с.

9. Красовская В. История русского балета : Учебное пособие / В. Красовская. – Ленинград.: Искусство, 1978. – 231 с.
10. Паламарчук О. Музичні вистави Львівських театрів (1779-2001) / О. Паламарчук. – Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2007. – 448 с.
11. Пасютынська В. М. Волшебный мир танца : Книга для учащихся / В. М. Пасютынська. – М.: Просвещение, 1985. – 223с.
12. Пожидаев Г. "Спартак" Белеет А. Хачатуряна / Г. Пожидаев. – М.: Музыка, 1978. – 48 с.
13. Тимофеева Н. В. Мир балета: история, творчество, воспоминания / Н. В. Тимофеева. – М.: ТЕРРА, 1993. – 368 с.
14. Роман с Танцем. / Сост. М. Ю. Еремина. – Санк-Петербург: ООО ТФ «Созвездие», 1998. – 252 с.
15. Станішевський Ю. Балетний театр України, 1925 – 1985 : Шляхи і проблеми розвитку / Ю. Станішевський. – Київ: Музична Україна, 1986. – 240 с.
16. Суриц Е. Я. Хореографическое искусство двадцатых годов / Е. Я. Суриц. – М.: Искусство, 1979. – 360 с.
17. Худakov С. Н. Всеобщая история танца / С. Н. Худakov. – М.: Эксмо, 2009. – 608 с.
18. Худakov С. Н. Иллюстрированная история танца / С. Н. Худakov. – М.: Эксмо, 2009. – 288 с.

Історія костюму

1. Космічна О. Ю. Українське народне вбрання / Космічна О. Ю. – Київ : Балтія-Друк, 2006. – 64 с.
2. Культура і побут населення України : Навчальний посібник для вузів / Сост. В.І.Нулко, Л.Ф. Артюр, В.Ф. Горленко. – Київ: Либідь, 1991. – 232 с.
3. Матейко К. Український народний одяг. Етнографічний словник / К. Матейко. – Київ: Наукова думка, 1996. – 196 с.
4. Матейко К. Український народний одяг / К. Матейко. – Київ : Наукова думка, 1977. – 224с.
5. Мерцалова М. Н. История костюма / М. Н. Мерцалова. – М.: Искусство, 1972. – 200 с.
6. Ніколаєва Т. О. Історія українського костюма / Т. О. Ніколаєва. – Київ: Либідь, 1996. – 176 с.
7. Ніколаєва Т. О. Український костюм. Надія на ренесанс / Т. О. Ніколаєва. – Київ: Дніпро, 2005. – 320 с.
8. Стельмашук Г. Г. Давнє вбрання на Волині: Етнографічно-мистецтвознавче дослідження. Монографія / Г. Г. Стельмашук. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2006. – 280 с.
9. Шевнюк О. Л. Історія костюма : Навч. посіб. / О. Л. Шевнюк. – Київ: Знання, 2008. – 375 с., 37 с.: кольор. іл.
10. Шульгина А. Н., Томилина Л. П. Костюмы для художественной самодеятельности / А. Н. Шульгина, Л. П. Томилина. – М.: Профиздат, 1976. – 168 с.